

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 24Ps/5/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3823221175
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miriam Manová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2025:3823221175.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou Mgr. Miriam Manovou vo veci obmedzenia spôsobilosti na právne úkony u A. B., C. D., nar. XX.XX.XXXX v B. E., trvale bytom F. G. H. G., prechodne bytom I. XX/XX, XXX XX G. H. G., štátnej občianky SR, zastúpenej procesným opatrovníkom C. B., nar. XX.XX.XXXX, prechodne bytom I. XX/XX, XXX XX G. H. G., o návrhu Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, takto

rozhodol:

I. Súd obmedzuje spôsobilosť na právne úkony A. B., nar. XX.XX.XXXX v B. E., trvale bytom F. G. H. G. tak, že nie je spôsobilá:

- nakladať so svojím majetkom
- uzatvárať zmluvy, dohody v dedičskom konaní a spísať závet
- preberať svoj príjem
- nakladať so svojimi finančnými prostriedkami s výnimkou disponovania s finančnými prostriedkami do výšky 50 € mesačne
- konať pred orgánmi verejnej správy, vrátane orgánov štátnej správy a samosprávy a súdov a pred finančnými inštitúciami
- preberať písomnosti
- rozhodovať o svojej zdravotnej starostlivosti, sociálnej starostlivosti, a umiestnení do zariadenia zdravotníckej starostlivosti alebo sociálnej starostlivosti

II. Súd ustanovuje A. B., nar. XX.XX.XXXX v B. E. opatrovníka C. B., nar. XX.XX.XXXX v F., trvale bytom F. G. H. G., ktorý ju bude zastupovať v rozsahu obmedzení jej spôsobilosti na právne úkony, spravovať jej majetok, a ak nejde o bežné veci, je na nakladanie s jej majetkom potrebné schválenie súdu.

III. Opatrovník je povinný riadne vykonávať funkciu, dbať na pokyny súdu, a je povinný najmenej dvakrát ročne k 30.06. a k 31.12. podávať správu súdu o opatrovanej a o nakladaní s jej majetkom.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

V. Štátu sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Dňa 03.11.2023 bol Okresnému súdu Prievidza doručený návrh Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony u A. B., pričom v odôvodnení návrhu je okrem iného uvedené, že prokurátor Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou uznesením sp. zn. Pv 178/23/3301-53 zo dňa 03.10.2023 zastavil voči menovanej trestné stíhanie podľa § 215 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, nakoľko obvinená nebola pre nepríčetnosť v čase činu trestne zodpovedná, zo znaleckého posudku č. 169/2023 z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria vyplynulo, že

A. B. v súčasnosti, a aj v čase spáchania skutku, trpela organickou duševnou poruchou v pravom slova zmysle, a to slabomyseľnosťou z okruhu organických porúch, konkrétne poruchou osobnosti. Okresná prokuratúra navrhovala za opatrovníka pre A. B. ustanoviť C. B., jej manžela.

2. Uznesením Okresného súdu Prievidza sp. zn. 24Ps/5/2023 – 55 zo dňa 08.02.2024, právoplatným dňa 09.03.2024 bol ustanovený A. B. za procesného opatrovníka C. B., jej manžel.

3. Súd na nariadených pojednávaníach vykonal dokazovanie výsluchom prokurátorky Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou, procesného opatrovníka, osoby, o ktorej spôsobilosti sa koná, znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, oboznámil listinné dôkazy, znalecký posudok z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria č. 19/2025, a zistil skutkový stav vecí.

4. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou na pojednávaní po zákonom poučení uviedla, že v plnom rozsahu zotrúva na písomne podanom návrhu na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony A. B. zo dňa 31.10.2023, nakoľko z trestného úseku Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou bol získaný poznatok o osobe A. B., predovšetkým zo znaleckého posudku, z ktorého vyplýva dôvodné podozrenie, že A. B. nie je schopná rozhodovať o spôsobe svojej liečby, o potrebe zdravotnej starostlivosti, o hospitalizácii, a navrhla vykonať znalecké dokazovanie za účelom stanovenia rozsahu obmedzenia spôsobilosti na právne úkony. Následne, po doručení znaleckého posudku, prokurátorka okresnej prokuratúry navrhla obmedziť A. B. v spôsobilosti na právne úkony v rozsahu záverov znaleckého dokazovania.

5. Procesný opatrovník C. B. na pojednávaní po zákonom poučení uviedol, že súhlasí s návrhom okresnej prokuratúry, s A. B. sú manželia už XX rokov, bývajú spolu v jednoizbovom byte na adrese I. XX/XX, G. H. G.. Zároveň procesný opatrovník uviedol, že je na starobnom dôchodku, manželka je tiež na starobnom dôchodku, dôchodok poberá vo výške 437 €, stále sú spolu, chodia spolu na nákupy, varí za prítomnosti svojej manželky, manželka sa naje sama, sama sa oblečie, niekedy jej pomáha s výberom oblečenia. Čo sa týka čítania, manželka si sama prečíta, ale s lupou, napríklad program v televízii. S manželkou chodí na kontroly k psychiatričke, naposledy bola manželka hospitalizovaná vo Veľkom Záluží do 26.02.2024, odvtedy je liečená ambulantne, lieky užíva pravidelne. Procesný opatrovník tiež uviedol, že chce, aby bola manželka kľudná, pokojná, aby sa čo najlepšie cítila, a súhlasí, aby jej bol ustanovený za opatrovníka.

6. A. B. na pojednávaní po zákonom poučení uviedla, že súhlasí s tým, čo povedala pani prokurátorka, a súhlasí s tým, aby jej bol za opatrovníka ustanovený manžel. Zároveň A. B. uviedla, že spolu s manželom býva na ulici I. J. G. H. G., na nákupy chodievajú spolu, varí manžel, vie sa sama najesť, manžel jej pomáha pri umývaní, používa plienky. K doktorom chodí s manželom, má predpísané lieky, užíva ich. V Tesco odcudzila tovar, teraz už chodí na nákupy s manželom. Po zdravotnej stránke sa cíti lepšie po tom, ako bola prepustená z Psychiatrickej nemocnice Veľké Zálužie. K znaleckému posudku nechcela nič uviesť.

7. Znalec MUDr. Marián Kobida po zákonom poučení na pojednávaní uviedol, že pre potreby súdu vyšetril A. B., pričom dospel k záveru, že menovaná trpí závažnou duševnou chorobou a to demenciou, jedná sa o ochorenie trvalé, u menovanej je toto ochorenie v štádiu ľahkej demencie, ktorá sa prejavuje predovšetkým poruchami exekutívnych funkcií než poruchami kognitívnymi, to znamená, že je ľahko ovplyvniteľná, impulzívna, nevie vyhodnocovať situáciu, v jej správaní sa objavujú poruchy od zanedbávania starostlivosti o svoju osobu až po poruchy disociálne, ako sú krádeže, pričom z dôvodu demencie je schopná hoci nie úplne samostatne, vybaviť si len minimálne osobné záležitosti, vziať si bezprostredne napríklad nápoj, stravu v dosahu, obliecť sa, najesť sa, ale nie je schopná komplexnejších úkonov ako je varenie, pranie, návštevy lekárov, užívanie liekov, vybavovanie úradných záležitostí, čiže je dôvodné obmedzenie spôsobilosti na právne úkony tak, ako je uvedené v záveroch znaleckého posudku.

8. Uznesením Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou č. Pv 178/23/3301-53 zo dňa 03.10.2023 (č. I. 12 – 13) bolo podľa § 215 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku zastavené trestné stíhanie obvinenej A. B., nar. XX.XX.XXXX v B. E., ktorá je trestne stíhaná pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g) Trestného zákona, lebo obvinená nebola v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedná. Príkazom prokurátora sp. zn. Pv 178/23/3301-48 zo dňa 28.09.2023 bola obvinená A. B. podľa § 79 ods. 1, ods.

4 prepustená ihneď z väzby s tým, že bola ihneď po prepustení z väzby premiestnená na III. oddelenie spádovej Psychiatrickej nemocnice vo Veľkom Záluží, kde bola toho istého dňa prijatá na hospitalizáciu (č. I. 9 – 10).

9. Uznesením Okresného súdu Prievidza č. k. 26Nt 6/2023-22 zo dňa 13.12.2023, právoplatným dňa 09.01.2024 bolo A. B. podľa § 73 ods. 1 Trestného zákona uložené ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou, z odôvodnenia uznesenia okrem iného vyplýva, že trestné stíhanie pre prečin krádeže bolo zastavené z dôvodu, že menovaná v čase skutku svoje konanie nevedela ovládať, pričom hospitalizácii menovanej prechádzalo väzobné stíhanie od 13.06.2023 do 28.09.2023 (č. I. 49 – 50).

10. Zo znaleckého posudku z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria č. 19/2025 zo dňa 02.02.2025 (č. I. 117 – 141) vyplýva, že A. B. trpí duševnou chorobou a to demenciou zmiešaného typu, konkrétne sa jedná o tzv. Demenciu pri Alzheimerovej chorobe, jedná sa o ťažké, závažné duševné ochorenie, postihujúce rozumovo-pamäťové schopnosti, ochorenie je trvalé a so zhoršujúcou sa prognózou s postupujúcim vekom, u vyšetrovanej sa táto jej duševná choroba prejavuje v tranzitórnej dezorientácii časom, prednostne vegetatívnym stavom s výraznou pasivitou, spoliehaním sa a odkázanosťou na druhú osobu, egocentrickou povrchnosťou a impulzivitou, stratou sebaobslužnosti, vyžadujúc iniciáciu a kontrolu pri každodenných úkonoch akými sú odievanie i jedenie, narušenou chápacosťou a úsudkom so zvýšenou sugestibilitou a impulzivitou egocentrického charakteru. Vyšetrovaná je v dôsledku svojej ťažkej duševnej choroby schopná, hoci nie úplne samostatne, vybaviť len minimálne základné osobné záležitosti, a z toho dôvodu znalec navrhol ponechať vyšetrovanej možnosť narábania s financiami do výšky 50 € mesačne. Vyšetrovaná nie je spôsobilá konať pred orgánmi štátnej správy a samosprávy, vo veciach rozhodovania o svojom zdravotnom stave, vo veciach nakladania s majetkom akejkoľvek hodnoty (s výnimkou disponovania s financiami do výšky 50 € mesačne) a vo veciach uzatvárania akýchkoľvek zmlúv podľa Občianskeho zákonníka a Obchodného zákonníka a nie je spôsobilá prijímať poštové zásielky do vlastných rúk. U vyšetrovanej je schopnosť chápať zmysel a priebeh konania vzhľadom na jej zdravotný stav obmedzená duševným ochorením, schopnosť pochopiť súdne rozhodnutie je znížená. Nie je možné očakávať zlepšenie stavu u vyšetrovanej do budúcnosti, pri súčasných možnostiach liečby je jej prognóza nepriaznivá do budúcnosti s postupujúcim vekom.

11. Podľa § 10 odsek 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“) ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopná robiť právne úkony, súd ho pozbaví spôsobilosti na právne úkony.

12. Podľa § 10 odsek 2 OZ ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopný robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jeho spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

13. Podľa § 10 odsek 3 OZ súd pozbavenie alebo obmedzenie spôsobilosti zmení alebo zruší, ak sa zmenia alebo ak odpadnú dôvody, ktoré k nim viedli.

14. Podľa § 27 odsek 2 OZ zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorého súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

15. Podľa § 231 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“) v konaní o spôsobilosti na právne úkony súd rozhoduje o:

- a) obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony,
- b) zmene obmedzenia spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony,
- c) navrátení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony.

16. Podľa § 240 CMP súd ustanoví procesného opatrovníka tomu, o koho spôsobilosti sa koná, ak nemá zákonného zástupcu.

17. Podľa § 243 odsek 1 - 3 CMP súd vyslúchne osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná. Súd výsluch uskutoční spôsobom, ktorý je vhodný a primeraný s ohľadom na zdravotný stav. Ak je výsluch na ujmu

zdravotného stavu, možno od vylúčenosti upustiť. Súd v takom prípade osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná, vzhľadom. Ak o to požiada osoba, o ktorej spôsobilosti sa koná, vylúčenosti ju súd vždy.

18. Podľa § 248 odsek 1 a 2 CMP konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277. Ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

19. Podľa § 272 CMP súd ustanoví opatrovníka fyzickej osobe, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

20. Podľa § 274 odsek 2 CMP v uznesení, ktorým ustanovuje opatrovníka, súd vymedzí rozsah opatrovníckych práv a povinností v súlade s účelom, na ktorý bol opatrovník ustanovený.

21. Podľa § 275 CMP súdom ustanovený opatrovník vykonáva svoje práva a povinnosti riadne a dbá na pokyny súdu.

22. Podľa § 250 ods. 1 CMP súd zabezpečí uloženie rozsudku o spôsobilosti na právne úkony v Notárskom centrálnom registri listín.

23. Podľa § 93 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR zo dňa 11.11.2025 o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a vojenské sudy v znení neskorších predpisov, súd uloží opatrovníkovi, ktorý bol ustanovený osobe pozbavenej spôsobilosti na právne úkony alebo obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony, povinnosť predkladať súdu najmenej dvakrát do roka správy o opatrovancovi a správy o nakladaní s jeho majetkom v lehotách, ktoré určí.

24. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že A. B. trpí duševnou chorobou a to demenciou zmiešaného typu, konkrétne sa jedná o tzv. Demenciu pri Alzheimerovej chorobe, jedná sa o ťažké, závažné duševné ochorenie, postihujúce rozumovo-pamäťové schopnosti, ochorenie je trvalé a so zhoršujúcou sa prognózou s postupujúcim vekom, táto jej duševná choroba prejavuje v tranzitórnej dezorientácii časom, prednostne vegetatívnym stavom s výraznou pasivitou, spoliehaním sa a odkázanosťou na druhú osobu, egocentrickou povrchnosťou a impulzivitou, stratou sebaobslužnosti, vyžadujúc iniciáciu a kontrolu pri každodenných úkonoch akými sú odievanie i jedenie, narušenou chápacosťou a úsudkom so zvýšenou sugestibilitou a impulzivitou egocentrického charakteru. A. B. v dôsledku svojej ťažkej duševnej choroby je schopná, hoci nie úplne samostatne, vybaviť len minimálne základné osobné záležitosti, nie je spôsobilá konať pred orgánmi štátnej správy a samosprávy, vo veciach rozhodovania o svojom zdravotnom stave, vo veciach nakladania s majetkom akejkoľvek hodnoty (s výnimkou disponovania s financiami do výšky 50 € mesačne) a vo veciach uzatvárania akýchkoľvek zmlúv podľa Občianskeho zákonníka a Obchodného zákonníka a nie je spôsobilá prijímať poštové zásielky do vlastných rúk. Vzhľadom na zistenú duševnú chorobu, ktorá nie je len prechodného charakteru, súd obmedzil spôsobilosť na právne úkony A. B. v súlade so závermi znaleckého posudku, a to tak, že nie je spôsobilá nakladať so svojím majetkom, uzatvárať zmluvy, dohody v dedičskom konaní a spísať závet, preberať svoj príjem, nakladať so svojimi finančnými prostriedkami s výnimkou disponovania s finančnými prostriedkami do výšky 50 € mesačne, konať pred orgánmi verejnej správy, vrátane orgánov štátnej správy a samosprávy a súdov a pred finančnými inštitúciami, preberať písomnosti, a rozhodovať o svojej zdravotnej starostlivosti, sociálnej starostlivosti, a umiestnení do zariadenia zdravotníckej starostlivosti alebo sociálnej starostlivosti.

25. Zároveň súd v súlade s § 231 CMP a § 272 CMP rozhodol i o ustanovení opatrovníka A. B., a to v osobe jej manžela C. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorý s ustanovením za opatrovníka súhlasí, žije s posudzovanou osobou v spoločnej domácnosti, stará sa o ňu a pomáha jej pri zabezpečovaní všetkých záležitostí. V súlade s § 93 Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR zo dňa 11.011.2005 uložil okresný súd opatrovníkovi povinnosť podávať správy o A. B. a o nakladaní s jej majetkom, a to najmenej dvakrát ročne, k 30.06. a k 31.12.

26. O náhrade trov štátu súd rozhodol podľa § 251 ods. 1 CMP podľa ktorého trovy dôkazov platí štát.

27. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP kedy žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na Krajský súd v Žiline.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil. Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.